

Verksamhetsplan för energi- och klimatrådgivningen i Österåkers kommun 2020

Ring rådgivarna 08 - 29 11 29
www.energiradgivningen.se

Projektledare	Eva Jernnäs
Datum	2020-XX-XX
Ärendenr	KS 2017/0359

Innehållsförteckning

1. Bakgrund.....	2
2. Övergripande mål för energi- och klimatrådgivningen.....	2
3. Samarbete inom Stockholmsregionen.....	3
4. Genomförande.....	3
4.1 Regelverk.....	3
4.2 Prioriterade områden och verksamhetsmål för Österåker	3
4.3 Aktivitetsplan 2020	4
5. Organisation och bemanning.....	4
6. Kompetensutveckling	5
7. Budget	5
8. Effektmål och utvärdering	6
9. Framtid.....	6

1. Bakgrund

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen (EKR) erbjuder kostnadsfria, opartiska råd om energianvändning och klimatpåverkan riktat till privatpersoner, företag och föreningar enligt Förordning 2016:385 om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. För att genomföra energi- och klimatrådgivning söks stöd från Energimyndigheten och verksamheten bedrivs genom en halvtidstjänst som delas med Vaxholms stad enligt samarbetsavtal. Årsvisa verksamhets-/aktivitetsplaner tas fram för respektive kommun.

2. Övergripande mål för energi- och klimatrådgivningen

Övergripande syfte är att rådgivningen ska bidra till att uppfylla de mål för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan som har beslutats nationellt, regionalt och lokalt. Prioriterade målgrupper enligt föreskrifter och utlysning av stödet är hushåll i bostadsrätt, äganderätt och småhus samt små och medelstora företag. Även rådgivning inom transporter ingår.

3. Samarbete inom Stockholmsregionen

Österåkers kommun ingår i EKR-samarbetet i Stockholmsregionen där 26 kommuner inklusive Håbo men inte Vallentuna, deltar genom ett samarbetsavtal för perioden 2018-2021. Samarbete sker även inom nordostkommunsektorn.

Samarbetsavtalet innebär att ca 20% av kommunernas EKR-medel överförs till en gemensam årlig budget som bekostar projektledning, gemensam telefonrådgivning, webbplats och gemensamma projekt riktade till olika målgrupper. Gemensamma projekt är bl.a. informationsmaterial, mässor samt projekt inom solenergi, laddinfrastruktur och hållbara livsstilar. Stora samordningsvinster- och effektiviseringsvinster uppnås genom att resurserna sammanförs och därigenom kan ett kostnadseffektivt arbete bedrivas både lokalt och regionalt. Avgiften för Österåkers kommun 2020 till EKR-samarbetet är ca 95 000 kr.

4. Genomförande

4.1 Regelverk

Kommuner kan söka stöd med en fast summa per år beräknad utifrån de prioriterade målgrupperna som finns inom kommunen. Pågående utlysningsperiod omfattar åren 2018-2020 och beviljade medel finansierar en halvtidstjänst för Österåker-Vaxholm.

4.2 Prioriterade områden och verksamhetsmål för Österåker

Österåker har många småhus, radhus och fritidshus. Det finns stora bostadsområden byggda under 1970-talet med direktverkande el och bristfälligt klimatskal. Fritidshusägare och boende i omvandlingsområden är också viktiga målgrupper. Antalet flerbostadshus med bostadsrättsföreningar är ca 100, men antalet föreningar ökar i takt med byggande av flerbostadshus. Intresset för solenergi är fortsatt stort.

För fastighetsägare och företagare som faller in under reglerna för EPBD¹ ska rådgivning erbjudas. Antalet objekt är få.

Kommunen har många små företag som arbetar inom tjänstesektor, bygg- och anläggning, transporter och omvårdnad. För att nå målgruppen behöver olika metoder användas som till exempel deltagande på företagsfrukost, näringslivsmässa och erbjudande om rådgivningsbesök. Ett alternativ är att samla företag i grupp för information och rådgivning om specifika ämnen som t ex rör deras bransch.

¹ EU-direktiv Energy Performance in Buildings Directive som Sverige förbundit sig att följa. Det berör innehavare av större värmesystem (nominell effekt >20 kW) och luftkonditioneringssystem (nominell effekt >12 kW). Sverige har valt rådgivning till dessa aktörer som verktyg och genomförandet åvilar Energi- & klimatrådgivningen som en obligatorisk uppgift.

Under 2020 kommer fokus i det lokala arbetet att ligga på hållbara transporter och företag. Intresset för laddplatser för elbilar är stort och väntas öka.

Samarbetet med kommunens enheter inom samhällsbyggnad, näringsliv, miljötillsyn och kommunikation fortsätter med information om och exponering av EKR.

4.3 Aktivitetsplan 2020

Målgrupp	Genomförande	Mål	Resurs	Tid
Småhusägare, bostadsrättsföreningar, företag	”Fixa resan utan egen bil”, EKR-gemensamt projekt	Delta med ett hushåll som testar att leva utan bil i 90 dagar	EKR med hjälp av föreläsare/expert vid behov	Hela året, operativt under hösten
Bostadsrätts- och samfällighetsföreningar, inkl ev EPBD2-objekt	Erbjuda platsbesök o/e rådgivning. En del i insatsprojektet solet och Hållbara transporter/Fixa laddplats	Besök hos/rådgivning till 3-5 föreningar	EKR genomför rådgivning, koncept ”Energismart BRF” samt insatsprojektens verktyg/material	
Små och medelstora företag, inkl EPBD2-objekt	Erbjuda rådgivning i grupp samt platsbesök ”Energismart företag”	Info/rådgivning vid en sammankomst. Besök hos/rådgivning till 2-3 företag	EKR bl a i samarbete med näringslivsansvarig och SRMH	Fastställs med samarbete enheter
Små- och medelstora företag	”Cykelvänligast”, EKR-gemensamt projekt	Uppmuntra till cykling t/fr arbetet	EKR i samarbete med Väg-&trafik och näringslivsansvarig	Hela året
Små- och medelstora företag	Seminarium Skåvsjöholm	Inspirera och informera om hållbart skärgårdsföretagande, stöd att söka	Näringslivesenheter Österåker, Vaxholm, Energikontoret Storsthlm, Lst	Januari
Alla målgrupper för EKR	Informationsprojekt för att göra EKR känt och förändra beteende och livsstil. Ta kontakt med EKR.	Uppmärksamma Earth Hour och/eller Trafikantveckan. Ev Bomässa	EKR i samarbete med andra kommunala verksamheter	Earth Hour 28 mars Trafikantveckan 16-22 sep 2020, Bomässa höst
Alla målgrupper för EKR	Artiklar, annonsering i kommundning, lokaltidningarna Skärgården/Waxholmslotsen/ÅkersbergaKanalen/Mitt-I samt kommunens webb	3 artiklar/reportage. 3 notiser på kommunwebb	Samverkan m kommunikatör, regionala EKR och media	Löpande enligt separat kommunikationsplan
Småhus-/fritidshusägare som beviljats lagfart	Brevutskick från Byggfakta med information om EKR	Ca 700 utskick	Köpt tjänst	Hela året

Eventuellt tillkommande aktiviteter är utskick informationsbrev om EKR till nya lagfartsinnehavare och regionalt samarbetsprojekt med Tekniska muséet för skolelever. Dessutom ingår planering, administration, rapportering och uppföljning samt att aktivt delta i de sammankomster och utvecklingsinsatser som initieras regionalt.

5. Organisation och bemanning

Österåkers kommun och Vaxholms stad samarbetar med en halvtidstjänst EKR placerad i Österåker. Finansiering och arbetstid fördelas utifrån storleken på respektive

kommuns statsstöd (se Budget punkt 7). Det innebär en fördelning om 80/20, eller i genomsnitt två dagar/vecka i Österåker och ½-dag/vecka i Vaxholm.

Kontaktperson och projektledare för rådgivningen är energi- och klimatrådgivare Eva Jernnäs, Samhällsbyggnadsförvaltningen Österåkers kommun, e-post eva.jernnas@osteraker.se. För större rådgivningsprojekt eller föreläsningar kan extern konsult behöva anlitas.

I samarbetets värdkommuner Stockholm, Botkyrka och Huddinge, finns totalt 7 halvtidstjänster som också är tillgängliga resurser för kommunen.

6. Kompetensutveckling

Kompetensutveckling sker löpande inom ramen för det regionala samarbetet, Energimyndighetens utbildningar och vid möten och seminarier. Regional utvecklingsledare, RUL, vid Energikontoret Storsthlm är ett strategiskt stöd till EKR med ansvar för bland annat utbildningsinsatser.

7. Budget

Enligt Energimyndigheten ska en kommun i ett operativt kommunsamarbete söka stödet gemensamt för ingående kommuner. Österåkers kommun har gjort en gemensam ansökan 2018-2020 för Österåker och Vaxholm. Årsvisa verksamhetsplaner och budgetar tas fram för respektive kommun.

I Energimyndighetens utlysning och ändringsbeslut 2019 är följande stödbelopp preciserade för respektive kommun:

Utlysta medel	2018	2019	2020	Summa
Österåkers kommun	406000	394000	423000	1223000
Vaxholms stad	114000	112000	119000	345000
<i>Summa utlysta medel</i>	<i>520000</i>	<i>506000</i>	<i>542000</i>	<i>1568000</i>

I ansökan om stöd till Energimyndigheten har de summerade kostnadsposterna angivits.

Kostnadsposter	2018	2019	2020	Summa
Lönekostnader	322000	328000	335000	985000
Konsultkostnader	32000	34000	36000	102000
Material	30000	32000	32000	94000
Resor	1000	2000	2000	5000
Övriga kostnader*	135000	135000	137000	407000
<i>Summa sökt stöd</i>				1593000

*Övriga kostnader avser till största delen avgiften till det regionala samarbetet.

Beviljade medel avser hela perioden 2018-2020 vilket medför att de kan löpa över årsskiftet fram till slutredovisning 2020-12-31.

8. Effektmål och utvärdering

Lokala aktiviteter följs upp och rapporteras till Energimyndigheten samt redovisas till respektive kommun. Det är svårt att formulera kvantitativa effektmål för aktiviteterna (t ex sparade kWh) och att avgöra i vilken grad just EKR bidragit till besparingar.

Mätetalen har ofta koncentrerats till genomförd aktivitet (antal deltagare, utvärderingsenkäter, medial uppmärksamhet). Kvalitativa omdömen ska finnas med i utvärderingen. Ett rimligt antagande kan vara att de fastighetsägare och verksamheter som erbjuds individuell rådgivning sparar ca 10 % av sin totala energianvändning.

De gemensamma projekten i Stockholmsregionen redovisas i en separat rapport varje år.

9. Framtid

Nuvarande utlysningsperiod sträcker sig till och med 2020, därefter vet vi inte om ytterligare medel kommer att avsättas i höstbudgeten. Indikativa besked har tidigare år kunnat lämnas av Energimyndigheten under oktober-november.

Samarbetsavtalet mellan Stockholmsregionens kommuner sträcker sig till och med 2021 och arbetet med förlängning inleds under 2020, med utgångspunkt i fortsatt statsstöd. Nuvarande avtal är villkorat med att medel beviljas.

Energi- och klimatrådgivningen är väl inarbetad lokalt, regionalt och nationellt och det skulle vara ett steg tillbaka, om verksamheten inte får förutsättningar att fortsätta i en tid då behovet av energieffektivisering, övergång från fossila energikällor och minskad klimatpåverkan arbete är stort.

2020-03-02

Krister Sembo

Strategisk planeringschef

Eva Jernäs

Projektledare energi- och klimatrådgivningen